

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jo 14,6

Брой 6 (1487)

София, юни 2014 г.

Цена 0.50 лв.

Съвместна декларация на папа Франциск и Вселенския патриарх Вартоломей I

**Папа Франциск
в Светата земя**

1. Както нашите преподобни предшественици папа Павел VI и Вселенският патриарх Атенагорас са се срещнали тук, в Йерусалим, преди петдесет години, така и ние, папа Франциск и Вартоломей, Вселенски патриарх, поискахме да се срещнем в Светата земя, „където нашият общ Изкуплител, Христос Господ, е живял, поучавал, умрял, възкръснал и възнесъл на небето, откъдето изпрати Светия Дух върху раждащата се Църква“ (съвместно комюнике на папа Павел VI и патриарх Атенагорас, публикувано след срещата им на 6 януари 1964 г.). За нас настоящата среща - още едно събиране на епископите на Римската и на Константинополска църква, основани съответно от двамата братя апостолите Петър и Ан-

дрей, е извор на силна духовна радост и ни предлага възможност за размисъл върху дълбочината и автентичността на съществуващите между нас отношения, плод на един дълъг и изпълен с благодати път, по който Господ ни води от онзи благословен ден преди петдесет години.

2. Днешната братска среща е нова и необходима стъпка по пътя към единението, към което може да ни отведе само Светия Дух - общение в законното различие. С искрена благодарност припомняме стъпките, които Господ позволя да извървим по този път. Прегръдката между папа Павел VI и патриарх Атенагорас тук, в Йерусалим, след много веково мълчание подготви

На стр. 2

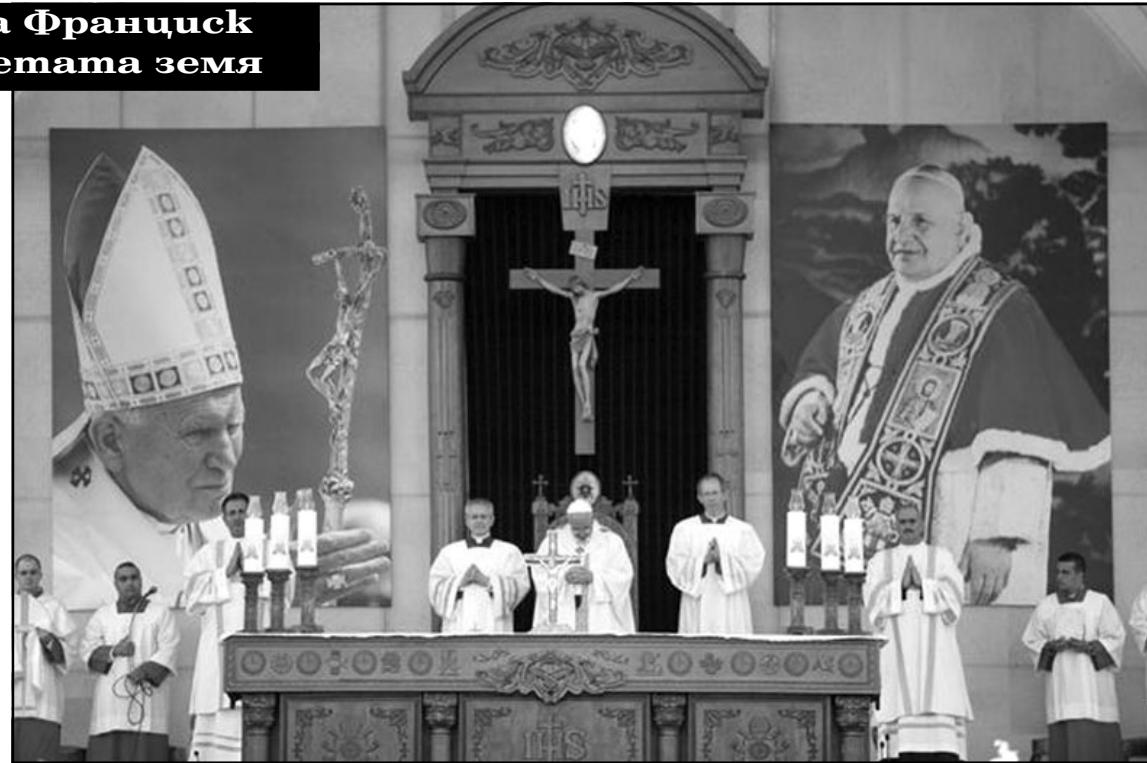
Енорийска „Каритас“ и в Малко Търново

По инициатива на енорийския свещеник на 17 май 2014 г. в Центъра за обществена подкрепа „Цветница“ в Малко Търново се проведе учредителното общо събрание на енорийска „Каритас“ - Малко Търново. На събранието присъстваха 15 души, сред които отец Роман Котевич, отец Михаил Шлахцяк, доц. д-р Иво Драганов и Весела Садовска от управителния съвет на „Каритас“ - София, Цветомир Думанов, директор на „Каритас“ - София.

Отец Роман сподели с присъстващите своето желание

да бъде създадена енорийска структура на „Каритас“ - София, в Малко Търново, с кое да бъде внесен повече ред във все по-нарастващата милостърна работа, извършвана от името на Католическата църква. Той подчертава нуждата от широко и информирано участие на местните доброволци при взимането на решения.

Участниците в срещата обсъдиха структурата и ролята на енорийската организация. Изтъкнат бе нейният нефор-

На стр. 9

Канонизацията на двамата папи

Трябва да призная, че не тръгнах с особен ентузиазъм. Разбира се, обичам тези двама папи - с Йоан-Павел II съм израснал и той създаде образа ми за папа въобще - човек в бяло, който се грижи за всички, а на Йоан XXIII дължа огромна благодарност за неговите 10 заповеди на спокойствието, от които много съм научил, но въпреки това не съм имал специално желание да присъствам на канонизацията. Заминах като че по задължение, но наистина се върнах духовно укрепен и утвърден във вярата.

Заминахме рано сутринта на

На стр. 5

Хлябът на живота

Ще се спра на един текст от Евангелието на апостол Йоан Богослов, който ни говори точно за тайнството Евхаристия (Йоан 6, 48-58). „Аз съм хлябът на живота. Баштите ви ядоха мяна в пустинята, и умряха; а хлябът, който спиза от небето, е такъв, че който яде от него, не ще умре. Аз съм живият хляб, слязъл от небето; който яде от този хляб, ще живее вечно; а хлябът, който Аз ще дам, е Моята път, която ще отдам за живота на света... Който яде Моята път и пие Моята кръв, има живот вечен, и Аз ще го възкреся в последния ден. Защото пътта Ми е наистина храна, и кръвта Ми е наистина питие. Който яде Моята път и пие Моята кръв, пребъдва в Мене, и Аз в него.“

На днешния човек, затънал в дребнавостта на търсенето на все нови материални блага

На стр. 9

България. Както всички добре знаем, и двамата папи са свързани с нашата страна. В годините 1925-1935 г. бъдещият Йоан XXIII работи като апостолически делегат за Светия престол в България. Йоан-Павел II е първият папа, посетил българските земи. Това се случи от 23 до 26 май 2002 г. и тогава България беше в центъра на интереса на световната общественост. Поклонничеството на папа Йоан-Павел II оживи Католическата църква в България и засили икуменичния диалог с Българската православна църква.

На празника в Плевен присъстваха: епископът на Никополската епархия монс. Петко Христов, апостолическият екзарх монс. Христо Пройков

На стр. 5

Благодарение

На 17 май 2014 г. в енория „Дева Мария от Фатима“, Плевен, бе отслужен благодарственият празник по случай канонизацията на двамата папи Йоан-Павел II и Йоан XXIII. На същата служба бе отбелаян и храмовият празник на енория „Дева Мария от Фатима“. Във връзка с канонизацията на двамата папи на 27 април т. г. Епископска конференция на Католическата църква в България взе решение да се организира на национално ниво благодарствен празник. Чествахме много важен момент в живота на цялата Католическа църква и по един особен начин на нашата Църква в

Съвместна декларация на папа Франциск и Вселенския патриарх Варнава I

Отстр. 1

Пътят към един жест с изключителна стойност: заличаването от паметта и от мисълта на Църквите решението за взаимно отълчване през 1054 г. Последва размяна на посещения в съответните седалища в Рим и Истанбул, засилена кореспонденция и решението на папа Йоан-Павел II и на патриарх Димитrios - и на двамата вечна им памет - да започнат богословски диалог за истината между католици и православни. През тези дълги години Бог, източник на мир и любов, ни научи да се зачитаме като членове на едно християнско семейство, обединено от един Господ и Спасител, Исус Христос, и да се обичаме един други, така че да изповядваме нашата вяра в Евангелието на Христос - така, както е получено от апостолите, изразено и предадено ни от вселенските събори и от отците на Църквата. С пълното съзнание, че не сме постигнали целта на пълното общение, днес заявяваме нашето желание да продължим заедно към единението, за което Христос Господ е просил от Отца „всички да бъдат едно“ (Йоан 17, 21).

3. Убедени, че това единение се проявява в Божията любов и в любовта към близния, жадуваме дена, в който най-после ще можем заедно да участваме в евхаристичната трапеза. Като християни имаме задачата да се подгответим за получаването на този дар на евхаристичното общение според поученията на свети Ириней Лионски - посредством изповядването на едната вяра, постоянната молитва, вътрешното обръщане, обновения живот и братски диалог. За постигането на тази желана цел ще показваме на свете Божията любов, та по този начин да ни познаят всички като истински ученици на Исус Христос (Йоан 13, 35).

4. В тази насока фундаментален принос в търсениято на пълното общение между католици и православни предлага богословският диалог в смесената международна комисия (Международна смесена комисия за богословски диалог между Католическата и Православната църква - б.р.). По времето на папите Йоан-Павел II и Бенедикт XVI и на патриарх Димитrios нашите богословски срещи имаха значителен прогрес. Днес изразяваме нашата висока оценка за постигнатите резултати, както и за настоящите усилия. Не става въпрос за чисто теоретични занимания, а за упражняване в истината и в любовта, което изисква все по-дълбоко опознаване на традициите на другия, за да ги разберем и да се поучим от тях. Затова още веднъж потвърждаваме, че богословският диалог не търси най-малкия общ богословски знаменател, върху който да бъде постигнато съгласие, а се основава на задълбочаването в истината, която Христос е оставил на Своята Църква и която ще разберем по-добре чрез просветление от Свети Дух. Заедно заявяваме, че нашата вяра в Господ изисква братски срещи и искрен диалог. Това общо търсене няма да ни отдалечи от истината, а по-скоро чрез размяната на таланти ще ни упъти под водителството на Свети Дух към цялата истина (Йоан 16, 13).

5. Вървейки към пълното единение, още отсега имаме дълга да предложим общо християнско свидетелство за Божията любов към всички, работейки заедно в служба на човечеството, особено що се касае до защитата на човешкото достойнство във всяка фаза на живота, светостта на семейството, основано на брака, на съхраняването на мира и общото благо и до отклика към страданията, които продължават да измъчват нашия свят. Признаваме, че гладът, бедността, неграмотността, несправедливото разпределение на благата са постоянно предизвикателство. Наш дълг е да положим заедно усилия за изграждането на справедливо и хуманно общество, в което никой не се чувства изключен или отхвърлен.

6. Дълбоко сме убедени, че бъдещето на човешкото семейство зависи от умението да съхраняваме мъдро и нежно, справедливо и безпристрастно творението, поверено ни от Бог. Признаваме покаятелно неморалното съзиване на нашата планета, което е грех в очите на Бог. Потвърждаваме нашата отговорност и дълг да подхранваме дух на смирение и умереност, за да могат всички да почувстват необходимостта да се зачита творението и да се съхранява грижливо. Заедно се ангажираме да пробудим по-голяма съзнателност към съхраняване на творението; призоваваме всички мъже и жени с

На стр. 6

Срещи на кръстопътя

Конференция в БАН

На 28 април в Големия салон на Българската академия на науките се състоя конференция, посветена на двамата вече светци Йоан XXIII и Йоан-Павел II под наслов:

„България и Ватикана. Срещи на кръстопътя на народите и времето XIX-XXI век“. Конференцията бе организирана от Института по балканистика с Център по тракология при БАН под патронажа на вицепрезидент на Република България госпожа Маргарита Попова с участието на Атлантическия клуб, Централния държавен архив, Дипломатическия архив на Министерство на външните работи и Фондация „Комунигас“. Тържествената конференция се състоя само ден след канонизацията на двамата светци, първият известен у нас като Българския па-

тиот папа, а вторият - като Папата славянин.

Вицеизпредът на България г-жа Маргарита Попова проследи накратко връзките на България с Рим, започнали още от IX в., подчертава важността на тези връзки по време на турското робство и тяхното игнориране по атеистично време. Спомена за важността на колежите, болниците, спортните дейности, съществували до времето на комунизма. Тази връзка днес продължава с факта, че вече имаме „небесен посланик“ в лицето на св. Йоан XXIII и св. Йоан-Павел II, Папата славянин с мащабно разбиране на българския народ.

Светостта води до чудеса.

Новите светци

Анджело Джузепе Ронкали е роден в Сото ил Монте, епархия и провинция Бергамо, Италия, на 25 ноември 1881 г. Кръстен е същия ден; четвърто дете от тринадесет деца. В енорията под ръководството на отличния дон Франческо Ребуцини получава незаличими впечатления за Църквата, които ще трябва да подкрепи в трудности.

Получава Миропомазание и Първо причастие през 1889 г.; влиза в семинарията на Бергамо през 1892 г., където изучава класически и философски науки до втората година на богословието. Четиридесетгодишният младеж започва писането на духовни бележки, които ще го придружават по различни начини до смъртта му и са събрани в „Дневник на душата“. Практиката на прилежно духовно наставление води началото си от списването на дневника. На 1 март 1896 г. духовният наставник на семинарията в Бергамо дон Луиджи Исаки го приема в Третия францискански ред, на който дава обет на 23 май 1897 г.

От 1901 до 1905 г. е студент в Папската семинария в Рим, радвайки се на стипендия за заслужили семинаристи от епархията Бергамо. В същото време той изпълнява военна служба в Рим, в черквата „Санта Мария ин Монте Санто“ на „Пиа-

ца дел Пополо“. През 1905 г. Анджело става секретар на новия епископ на Бергамо монс. Джакомо Мария Радини Тедески. До 1914 г. той заема тази длъжност, придружаващ епископа в пастирската му дейност, сътрудничейки на много инициативи: синод; месечно списание „Животът на епархията“; поклонничества; социални дейности. Учител е в Семинарията по история, патристика, апологетика. През 1910 г. след промяна на устава на „Католическа дейност“ епископът му предава V секция (католически жени). Сътрудничи в католическия всекидневник на Бергамо; познат е като приложен, задълбочен и действен проповедник.

Това са години на задълбочено изследване със светите пастири: свети Карл Боромей (публикува сборник с „Деяния за апостолически живот“, отпечатан в Бергамо през 1575 г.); свети Франциск Салски и тогавашния блажен Грегорио Барбариго, години на мащабна пастирска дейност, като живее всеки ден неотълчно до епископ Радини Тедески.

На стр. 4

Такива едни „малки“ чудеса изповядаха две различни личности. Полският посланик в България Лешек Хенсек припомни Чирпанското земетресение и го свърза с помощта, която е оказвал папа Ронкали - тогава апостолически делегат у нас, с помощта, която Полша е оказала за построяването на два медицински павилиона по същото време. Другото събитие, подчертава Негово превъзходителство, е коронясването на иконата в Малко Търново от папа Йоан-Павел II. А другият „посланник“ - на Атлантическия клуб, Соломон Паси, приписа на папа Йоан-Павел II три чудеса - присъединяването на България към НАТО; влизането в Европейския съюз и получаването на „Златната топка“ от Христо Стоичков. Г-н Паси има и други планове, които той сподели - българин кардинал и патетник на двамата папи светци.

Конференцията продължи с поздравления и доклади на председателя на БАН академик Воденичаров, проф. Светослав Елдъров и доц. Александър Костов от Института по балканистика, г-жа Венета Домусчиева и Тони Николов от фондация „Комунигас“ и други. След конференцията участниците имаха възможност да се запознят с изложба, посветена на събитието.

И-V

Карол Йозеф Войтила е избран за папа на 16 октомври 1978 г. Роден е във Вадовице (Полша) на 18 май 1920 г.

Той е най-малкият от трите деца на Карол Войтила и Емилия Кажоровска, която умира през 1929 г. Най-големият му брат Едмунд умира през 1932 г., а баща му е сержант в армията през 1941 г.

На девет години Карол получава Първо причастие, а тайнството Миропомазание - на осемнайсет. След завършване на училището във Вадовице той постъпва през 1938 г. в Ягелонския университет в Краков.

Когато нацистките окупатори затварят университета през 1939 г., младият Карол работи (1940-1944) в кариера, а след това и в химически завод „Соловей“, за да изкарва прехраната си и да избегне депортиране в Германия.

От 1942 г., чувствайки се повикан за свещенството, той започва курсове в нелегалната

На стр. 4

ИСТИНА - VERITAS
продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

**Директор
свещеник Благовест
Вангелов**
Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин planina“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Карол Йозеф Войтила

Om str. 2
семинария в Краков начало с архиепископ Адран Стефан Сапиеха. В същото време той е един от пионерите на „Театър рапсодия“, също нелегален.

След войната Карол продължава обучението си в семинарията в Краков, отново отворила врати, и в Богословския факултет на Ягелонския университет до ръкоположението си в Краков на 1 ноември 1946 г. Изпратен е от кардинал Сапиеха в Рим, където получава докторска степен по богословие (1948) с дипломна работа по темата за вярата в творбите на свети Йоан от Кръста. По време на своите почивки упражнява пастирското си служение сред полски емигранти във Франция, Белгия и Холандия.

През 1948 г. той се завръща в Полша и става викарий в епархията в Ниеговиц, в района на Краков, а след това в „Санкт Флориан“ в самия град. Капеллан е в университета до 1951 г., когато продължава следването си по философия и богословие. През 1953 в Ягелонския университет в Краков представя тезата относно възможността да се установи християнска етика, тръгвайки от етичната система на Макс Шелер. Пъкъсно става професор по морално богословие и социална етика в голямата семинария в Краков и в Богословския факултет в Люблин.

На 4 юли 1958 г. папа Пий XII го назначава за помощник епископ на Краков с титлата на Омби. Получава епископско ръкоположение на 28 септември 1958 г. в катедралата на Вавел (Краков) от ръцете на архиепископ Еугениуш Базиак.

На 13 януари 1964 г. е назначен за архиепископ на Краков от папа Павел VI, който го прави кардинал на 26 юни 1967 г.

Участва във II вселенски ватикански събор (1962-1965), давайки важен принос за изработването на конституцията „Gaudium et spes“. Кардинал Войтила участва във всички пет асамблеи на Синода на епископите преди своя понтификат.

Войтила е избран за папа на 16 октомври 1978 г. и на 22 октомври започва своето служение като пастир на Църквата.

Папа Йоан-Павел II е извършил 146 пастирски посещения в Италия, а като епископ на Рим е посетил 317 от общо 332 енории. Апостолските пътувания в света, израз на постоянната пастирска грижа на наследника на Петър, са били 104 на брой.

Сред основните му документи са включени 14 енциклики, 15 апостолически насырчения, 11 конституции и 45 апостолически писма. Папа Йоан-Павел II е автор на пет книги: „Да прекрачиш прага на надеждата“ (1994); „Дар и тайна: петдесетата годишнина от моето свещенство“ (1996); „Римски триптих“ - медитации под формата на поезия (2003); „Станете, да вървим!“ (2004) и „Памет и идентичност“ (2005).

Папата е отслужил 147 обреда за провъзгласяване на блажени, в които е провъзгласил

1338 блажени, и 51 канонизации за общо 482 светци. Той е събирал 9 консистории, на които е номинирал 231 кардинали. Ръководил е шест пленарни заседания на колегията на кардиналите.

Свикал е 15 заседания на Синода на епископите: шест обикновени (1980, 1983, 1987, 1990, 1994 и 2001 г.), едно извънредно Общо събрание (1985) и осем специални (1980, 1991, 1994, 1995, 1997, 1998 [2] и 1999 г.).

На 13 май 1981 г. на площад „Свети Петър“ е тежко ранен при опит за убийство. Спасен е от майчината ръка на Божията майка. След дълго възстановяване прощава на атентатора и като разбира, че е получил нов живот, активизира пастирските си задължения.

Неговата грижа като пастир е изразена също чрез изграждането на многобройни епархии и църковни единици, в обнародването на Кодекса на каноничното право за Латинската и Източните църкви, на Катехизис на Католическата църква.

Предлагайки на Божия народ моменти с особена духовна интензивност, обявява Година на изкуплението, Година на Божията майка и Година на Евхаристията, както и Големия юбилей 2000 година. Търси доближаване на младите поколения - с установяване на Световния ден на младежта и провеждане на Световните младежки срещи.

Никой друг папа не се е срещал с толкова много личности като Йоан-Павел II. На общи аудиенции, провеждани в сряда (повече от 1160), са участвали повече от 17 милиона и 600 хиляди поклонници, без да се броят всички други специални аудиенции и религиозни церемонии (повече от 8 милиона поклонници само по време на Големия юбилей на 2000 година). Среща се с милиони вярващи по време на пастирските си посещения в Италия и по целия свят. Многобройни са също политическите личности, приети на аудиенции - достатъчно е да се припомнят 38-те официални визити и 738-те аудиенции или срещи с държавни глави, както и 246-те аудиенции и срещи с министър-председатели.

Йоан-Павел II умира в Рим, в апостолическия дворец във Ватикан, в събота, 2 април 2005 г., в 21:37 ч., в навечерието на Втората пасхална неделя или още празника на Божието милосърдие, който той установява.

Тържественият ритуал за провъзгласяването му за блажен в базиликата „Свети Петър“ на 1 май 2011 г. е председателстван от папа Бенедикт XVI, прок негов наследник и ценен сътрудник в продължение на много години като префект на Конгрегацията за доктрината на вярата.

[По vatican.va](#)

Анджело Джузепе Ронкали
От стр. 2

След смъртта на епископа през 1914 г. дон Анджело продължава свещеническото си служение като учител в семинарията и в различни области на пастирския живот и особено в общественото.

При влизането на Италия във войната през 1915 г. той е повикан като сержант по здравеопазването. На следващата година става военен свещеник на служба във военните полеви болници в тила и координатор за духовното и моралното придвижване на войниците. В края на войната той отваря „Дом на студента“, грижејки се за апостолата сред студентите. През 1919 г. е назначен за духовен директор на семинарията.

През 1921 г. започва втората част от неговия живот в служба на Светия престол. Извикан е в Рим от папа Бенедикт XV като председател за Италия в Главния съвет на Папското дружество за разпространение на вярата; посещава много епархии в Италия, като организира мисионерски клубове. През 1925 г. папа Пий XI го назначава за апостолически визитатор за България, повишавайки го с епископско звание като титулярен епископ на Ареополис. Новият епископ избира за свое мото „Obedientia et pacis“ (Послушание и мир) - мото, което винаги го придвижва.

Ръкоположен за епископ на 19 март 1925 в Рим, монс. Ронкали пристига в София на 25 април (и отсяда на ул. „Люлин планина“ 5). Номиниран е по-късно като първи апостолически делегат; остава в България до декември 1934 г. и отпътува на 4 януари 1935 г. Посещава католическите общности; установява учтиви отношения с други християнски общности. Проявява благотворителна загриженост по време на земетресението от 1928 г. (в

Чирпан). Понася в тишина недоразуменията и трудностите в служението. Усила уверенността си в изоставения Разпънат Исус.

На 27 ноември 1934 г. е назначен за апостолически делегат в Турция и Гърция. Новата област на работа е обширна и Католическата църква е присъстваща в много форми в младотурска република, която се обновява и организира. Това е време на интензивно служение към католиците и на постигане на уважение и установяване на диалог с православните и мюсюлманите. При избухването на Втората световна война е в Гърция, която е опустошена от боевете. Той се опитва да информира за военнопленници и спасява много евреи с помощта на „транзитни визи“, дадени от Апостолическата делегация (посолство). На 20 декември 1944 г. папа Пий XII го назначава за апостолически нунций в Париж.

През последните месеци на войната и в началото на мира монс. Ронкали помага на военнопленниците, като се грижи за нормализиране на църковната структура на Франция. Посещава светилища във Франция, участва в по-значителни фестивали и религиозни събития. Той е предпазлив, уверен и внимателен наблюдател на новите пастирски инициативи на епископството и духовенството във Франция. Винаги е вдъхновяван от търсенето на простотата на Евангелието, дори и в най-сложните дипломатически въпроси. Поддържа го желанието да бъде свещеник във всяка ситуация. Вдъхновява го искрено благочестие, което се превръща в продължително време на молитва и размишления. На 12 януари 1953 г. е номиниран за кардинал, а на 25 е назначен за патриарх на Венеция. Кардиналът е щастлив, че може в последните години

от живота си да се посвети в пряко служение, насочено към грижата за душите, желание, което винаги го е съпровождало като свещеник. Той е умен и предприемчив пастир, следвайки примера на светите пастори, които винаги е почитал: свети Лоренцо Джустиниани, първия патриарх на Венеция, и свети Пий X. Колкото повече напредва възрастта му, толкова повече увеличава доверието си в Господ, в пастирската си действена, предприемчива и радостна грижа.

След смъртта на папа Пий XII, на 28 октомври 1958 г. е избран за папа и приема името Иоан XXIII. В петгодишния си понтификат той се явява за света като истински образ на Добрия пастир. Благ и нежен, предприемчив и смел, обикновен и деен извършва християнски жестове на телесно и духовно милосърдие, посещавайки затворници и болни, приемайки хора от всеки народ и всяка вяра, изпитвайки към всички чувство на башинство. Неговото социално учение се съдържа в енциклике „Mater et Magistra“ (1961) и „Racem in Terris“ (1963).

Йоан XXIII свика Римски синод, създава комисия за преразглеждане на Кодекса на каноничното право, свика II вселенски ватикански събор. Като епископ на Рим посещава енории и черкви от историческия център до периферията. Хората виждат в него лъч на евангелската доброта и го наричат „Добрия папа“. Поддържа го дълбокия дух на молитва; в него проличава инициаторът за обновяване на Църквата, проявява се мирът на този, който се упова на Господ. Папата се задълбочава определено по проблемите на евангелизацията, икуменизма, диалога с всички, като проявява башинска загриженост, за да достигне до своите братя и най-проблемните деца.

Умира вечерта на 3 юни 1963 г., в деня след Петдесетница, в дълбок дух на оставяне в Исус, с желание за Неговата прегърдка, заобиколен от единодушната молитва на света, който сякаш се е съbral около него, за да вдиши с него любовта на Отца.

Папа Йоан XXIII е обявен за блажен от папа Йоан-Павел II на 3 септември 2000 г. на площад „Свети Петър“ по време на честването на Големия юбилей на 2000 година.

[По vatican.va](#)

Концерт, посветен на канонизацията на двамата папи

Радостта от голямото щастливо събитие за Католическата църква в България бе споделена по различни начини. Един от тях бе концертът, посветен на канонизацията на Йоан XXIII и Йоан-Павел II, който се състоя в конката на храм „Св. Йосиф“ в София във четвъртък 27 април, когато се състоя канонизацията в Рим.

Въсъщност концертьт бе на виолончелиста Григорий Димовски, който дълги години е свирел в няколко прочути оперно-симфонични оркестири в големи градове на Северна Италия. Съпроводът бе от Майя Райкова на орган - дългогодишен кантор в католическата черква „Св. Йосиф“ в София. В концерта участва и младата певица Александра Плесия от Гърция, ученичка на проф. Благовеста Карнобатова.

В първата половина от програмата бяха изпълнени известни творби от епохата на барока. Втората половина бе интересна с няколко първи изпълнения в България от литературата за виолончело на късния романтизъм - от композиторите Меркел, Холман, Грюцмахер, Фитценхаген, Сенс Санс, Жан Хур.

Слушателите почувстваха тържествената празнична атмосфера на щастливото събитие и се радваха на музиката и особено на изпълнението на виолончелиста Григорий Димовски. Като отправят специален поздрав към г-н Димовски, посетителите на концерти в конката на храм биха желали да се радват по-често на негови изпълнения в катедралата, а и в други зали на столичния град.

[Благой НОВКОВ](#)

От стр. 1

- председател на Епископската конференция на Католическата църква в България, провинциалният настоятел на отците францискани конвентуалци от Полша отец Виеслав Пижо, монс. Ян Малчек - представител на Светия престол, свещеници, представители на Българската православна църква, Богдан Паташев - зам.-посланник на Суверенния Малтийски орден на свети Иоан, Катажина Деда - консул на Полша в България, проф. Димитър Стойков - кмет на Плевен, и заместниците му Стефан Петков и арх. Трифон Иванов, секретарят на общината Бранимир Мирчев, Агнешка Кошчушико - директор на Полския културен институт в София, проф. Светозар Елдъров - представител на БАН, делегация от Плоцк, Полша, представители и на други организации, свещеници, монахини и вярващи от

Благодарение

цялата страна.

Светата Евхаристия в 11 ч. беше предстоятелствана от епископа на Никополската епархия Петко Христов. Съслужиха апостолическият езарх Христо Пройков, отец Стефан Манолов - викарий на Софийско-Пловдивския епископ Георги Йовчев, и много свещеници от трите епархии на страната: отците Ярослав, Валтер, Венци, Артур, Петко, Стефан, Койчо, Георги, Петър, Румен, Паоло, Благовест, Евгений, Йоан-Милен, Йосиф, дякон Владислав.

Благодарствената литургия за канонизацията започна с уводни думи на енорийски свещеник отец Ярослав Барткиевич и тържествено внасяне на мощите на светите папи Йоан XXIII и Йоан-Па-

вел II от младежи, придружени от папското и българско знаме.

Проповед пред вярващите поднесе Негово Високопреосвещенство монс. Христо Пройков. Той честити храмовия празник на черквата в Плевен и поднесе интересни факти от историята на Явлението на Божията майка в Кова да Ириа във Фатима, Португалия. Монс. Пройков се спря на трите тайни, поверени на трите пастирчета от Дева Мария, отнасящи се до Първата и Втората световна война, а третата - със заръка да бъде предадена на Светия отец - е поверена на Йоан XXIII през 1960 г., а по-късно е огласена от Йоан-Павел II. Монс. Христо разказа най-важните факти от живота на двамата папи

свещи и обясни връзката им с България и българския народ. Проповедникът подчертава, че те двамата имат общо не само в светостта на личния си живот, а също и във видждането си за универсалната Църква. Ако първият папа инициира Втория католически събор, то вторият отваря и променя Църквата според исканията на събора. „Това са - подчертава монс. Христо - светите папи на събора, който беше ключово събитие за бъдещето на Католическата църква.“ Накрая апостолическият езарх разказа за своята скорошна среща с кардинал Лорис Каповила, секретар на монс. Ронкали, предаде неговия благослов за този благодарствен празник и неговата молитвена съпричастност.

Следващият важен момент от литургията беше освещаване от двамата епископи на новата икона на Божието милосърдие с двамата папи светци, нарисувана от художника Атанас Атанасов. Последваха приветствени думи от монс. Петко, който изказа специална благодарност на дарителя на новата икона господин Борислав Лоринков. Последва приветствие и от монс. Христо Пройков, който благодари на домакините монс. Петко и отците францисканци конвентуалци за прекрасния празник, който са организирали. Вярващите бяха поздравени и от провинциалния настоятел на отците францисканци конвентуалци от Полша отец Виеслав Пижо, от кмета на Плевен проф. Стойков и от проф. Светозар Елдъров, представител на БАН.

След светата литургия започна концертът на детски хор „Звънка“ и общински хор „Гена Димитрова“ - Плевен, които изпълниха източни и западни песнопения. Прекрасните изпълнения на хоровете бяха бурно аплодирани от домакините и гостите. След месата всички разглеждаха изложбата, подредена навън пред храма, посветена на двамата свети папи Йоан XXIII и Йоан-Павел II.

Така духовенството от трите католически епархии в България и вярващите заедно изразиха благодарността си към Бог за новите светци - тези свидетели на вярата, свързани по особен начин с Църквата в България и с нашата страна.

Росица ЗЛАТЕВА

От стр. 1

24 април - два автобуса, наречени на Йоан XXIII и Йоан-Павел II. Като цяло пътуването минаваше съвсем гладко, не се пътуваше по много часове на ден, всяка нощ имаше къде да спим, та почти имах угризения, че е много леко - нали все пак е поклонничество, биваше да сме по-недоспали. След литургията и преспиването в Загреб преминахме през Словения и стигнахме до Италия; посетихме Падуа - бяхме при гроба на свети Антоний; въпреки че съм от католическа енория, никога преди това не съм знал за каква величина на святост става дума - светец, който с дълбокото си познание върху Писанието и същевременно с простиите си думи разрушавал аргументите на еретиците, който е канонизиран само година след смъртта си. 300 години по-късно тялото му е ексхумирано - останките били тленни, но езикът му на проповедник бил непроменен. Допряхме своите броенички до гроба на светеща и така получихме реликви III степен от него.

След това преспахме в две малки градчета наблизо - Монтепулчано и Чинциано, а на следващия ден стигнахме до Рим. Разхождахме се из града, който беше пълен с поклонници. Както можеше да се очаква, двата „официални“

Канонизацията на двамата папи

езици на събитието бяха италиански и полски - често се случваше да влезем в черква и там да се служи литургия на полски. Вечерта се разделихме и някои спаха в центъра на Рим, което им позволи на другия ден да бъдат по-близо до олтара на площада „Свети Петър“. Останалите бяхме далеч, зад замъка „Сан Анджело“. Всички прогнози за времето в Италия бяха дъждовни, обаче в деня на тържествената литургия времето беше най-подходящото възможно - рано покърси лек дъжд, а след това остана облачно, леко хладно, най-доброто за случай, когато огромно множество хора са търдедо близо един до друг. Но дори така имаше и такива, на които им прилошаваше.

Канонизацията... Както казах, не тръгнах с особено желание - в такива търдеде масови събития винаги съм губил чувството за духовно преживяване. Преди да заминам, се питах защо е важно да се отиде на това събитие, като в главата ми се оформяше преди всичко отговорът - за Божия слава. И когато Светият отец започна канонизационната формула с думите „За слава на Всемогъщия Бог...“, мисля, че всички се развълнуваха и някак като че истината отекна в сърцата ни - защо „на праведници прилича да славословят“, а какво е прославянето, ако не говорене, изповядване пред света „на великия Божии дела“?

Да, това са двама души, които са живели по Божията воля - дори да не бяха от такава величина, дори да не бяха дарени с такива големи дарове, то такъв живот слави Бог и това не трябва да се скрива. С акта на канонизацията някак си се почувствах и утвърден във вярата си в Църквата, „която след щателно разглеждане... и упорити молитви“, под действието на Свети Дух прогласява някого за свят. Колко блажени сме, че имаме такава скала като Светата църква, на която да се опрем.

След Рим посетихме Асици. Мисля, че свети Франциск няма нужда от представяне; имахме възможност в автобуса да гледаме филм за него; историята му ми даде повод

да се замисля за истинската святост и за радикалността на живота на християнина - да живееш според Евангелието - без „но“, без уврътания. Понякога такава святост ни плаши, но Църквата казва да не се стремим да подражаваме на даровете на светците, а на тяхното съгласяване с Божията воля в нашия живот, в нашите обстоятелства; и тогава разбираме, че и ние имаме своята конкретна задача; едно е сигурно - трябва да сме радикални.

Преди да напуснем Италия, имахме удоволствието да посетим Венеция - не много поклонническо, нали? Тук си спомням думите на приятел за друго поклонничество: „Е, Господ няма да се обиди, ако при

случай и нещо поразгледате!“, които разведрят тягостта на фалшивата или прекалената набожност. Удивителен е дарът на италиянците - да правят от всичко изкуство... Попадаш на малко площадче, обградено с къщи и други сгради, някои дори с почти криви пристройки, но пак красиви, с една особена дързост и лекота.

Накрая, на връщане през Хърватска, посетихме светилището Мария Бистрица, където отслужихме литургия, в която всеки можеше гласно да благодари и помоли в молитвата на верните. Такава „гощавка“ от свети места...

Това накратко беше пътятни. Както казах, не съм голям почитател на масови събития, защото като че ли човек не може да се съсредоточи. Трябва да кажа обаче, че цялото пътуване беше пронизано от молитва - в автобуса сутрин и вечер четяхме бревиара, често казвахме броеницата; филми за Йоан XXIII и свети Франциск също ни подтиквали към духовен размисъл, а този за свети Падре Пио ни развесил до сълзи. Разбира се, имаше и човешка радост - автобус „Йоан XXIII“ със сигурност помни „силния“ Ерос Рамацоти и състезанията по спринт на брега на морето близо до Венеция посред нощ.

Да, това беше едно духовно пътуване, но и обикновено, човешко такова.

Богдан ПЕНЕВ

Мирът не може да се купи

Мисията на Светия Дух се състои именно в това - да създава хармония - Самият Той е хармония. Както и в това да склучва мир при различни обстоятелства и между различни хора. Различието сред хората и в мисленето не бива да предизвика отхвърляне и да създава пречки, тъй като многообразието винаги е едно обогатяване. Ето защо нека днес призовем с горящо сърце Светия Дух и Го помолим да подготви пътя на мира и единството...

На второ място Светият Дух помазва. Той помаза Иисус вътрешно, той помазва и учениците, за да имат същите мисли като Иисус, и така да могат да приемат в живота си такива начини на поведение, които насърчават мира и общността. С помазването на Духа човешкото в нас бива белязано от светостта на Иисус Христос и ни прави способни да обичаме другите хора със същата любов, с която Бог обича нас. Ето защо е необходимо да се дават знаци на смирение, на братство, на прошка и на помирение. Тези знаци са предпоставка и условие за един истински, стабилен и траен мир. Да молим Бог да ни помаже, така че да станем изцяло Негови деца и

все повече да приличаме на Христос, за да се чувстваме всички като братя и сестри и така да премахваме всяка омраза и разделение сред нас, както и да можем да се обичаме като братя...

И накрая Светият Дух изпраща. Иисус е Пратеникът, изпълнен с Духа на Отца. Помазани от същия Дух, ние също сме изпратени като посланици и свидетели на мира. Колко голяма нужда има светът от нас като посланици на мира, като свидетели на мира! Това е нужда, която светът изпитва. И светът също ни моли да правим това: да носим мира, да свидетелствуем за мира!

Мирът не може да се купи, той не се продава. Мирът е дар, който трябва да търсим търпеливо и да изграждаме „с ръце“ посредством малки и големи жестове, които да станат част от нашия всекидневен живот. Пътят към мира се укрепва, когато разберем, че всички имаме една и съща кръв и че сме част от човешкия род; когато не забравяме, че имаме един-единствен Баща в Небето и че всички сме Негови деца, създадени по Негов образ и подобие...

„Съкли приятели, съкли братя, Светият Дух слезе

над Иисус при Йордан и постави началото на Неговото спасително дело за освобождаване на света от греха и смъртта. Нека Го молим да подгответи сърцата ни за срещата с братята отвъд различията в идеи, език, култура и религия; да помаже цялото наше същество с мирото на Своето милосърдие, което да излекува раните от грешките, недоразуменията и противопоставленията; нека Го молим и за благодатта да ни изпрати със смирене и кротост в предизвикателните, но плодовити пътища в търсене на мира. Амин!

Из проповедта на папа Франциск на литургията, отслужена на стадиона в йорданската столица Аман в първия ден от апостолическото му посещение в Светата земя.

По www.catholic-news.bg

Съвместна декларация на папа Франциск и Вселенския патриарх Варфоломей I

От стр. 2

добра воля да търсят начини да живеят с по-малко разточительност и повече умереност, които да не са проява на скъперничество, а на щедрост за опазване на света, създаден от Бог, и за благото на Неговия народ.

7. Също така спешно се нуждаем от решително и ефикасно сътрудничество между християните, за да запазим навсякъде по света правото на изразяване на собствената вяра и да бъдем равнопоставени при представянето на това, което християнството продължава да предлага на обществото и на съвременна култура. Затова призоваваме всички християни да започнат истински диалог с еврейската религия, с ислама и с другите религиозни традиции. Безразличието и взаимното непознаване водят само до недоверие и за съжаление дори до конфликти.

8. От светия град Йерусалим изразяваме нашето общо дълбоко безпокойство за положението на християните в Близкия изток и за тяхното право да бъдат пълноправни граждани в родните им страни. С упование отправяме нашата молитва към всемогъщия и милостив Бог за мир в Светата земя и в Близкия изток. Особено се молим за Църквите в Египет, Сирия и Ирак, изстрадали много поради скорошните събития. Насърчаваме всички страни - независимо от техните религиозни убеждения - да продължават да работят за помирение и за справедливото признаване на правата на народите. Дълбоко сме убедени, че не оръжията, а диалогът, прошката и помирението са единствените възможни средства за постигането на мира.

9. В този исторически контекст, белязан от насилие, безразличие и egoизъм, много мъже и жени се чувстват обърканни. Именно с нашето общо свидетелство за Благата вест на Евангелието можем да помогнем на съвременния човек относно да намери път към истината, справедливостта и мира. Обединени в нашите намерения и припомнайки примера на папа Павел VI и патриарх Атенагорас отпреди петдесет години, молим всички християни заедно с вярващите от други религиозни традиции и с всички хора с добра воля да си дадат сметка, че е настъпил моментът, който ни задължава да търсим помирението и единството на човешкото семейство, зачитайки винаги законните различия, за благото на цялото човечество и на бъдещите поколения.

10. Извършвайки това общо поклонничество на мястото, където нашият единствен Господ Иисус Христос е бил разпънат, погребан и възкръснал, смилено повъряваме на застъпничеството на Пресветата Дева Мария нашите бъдещи стъпки към пълното единение, като препоръчваме човешкото семейство на безграницата Божия любов.

„Да погледне милостно към тебе Господ със светлото Си лице и да те помилува! Да обърне Господ към тебе лицето Си и да ти даде мир!“ (Числ. 6, 25-26).

Йерусалим, 25 май 2014 г.

Декларацията бе подписана в седалището на апостолическа делегация в Йерусалим, в същата стая, в която са се срещнали Павел VI и Атенагорас.

Икуменичният дух при подписването на съвместната декларация бе потвърден видимо и на последвалата обща икуменична церемония в базиликата на Божи гроб по повод 50-ата годишнина от срещата между папа Павел VI и патриарх Атенагорас. За първи път в историята на християнството всички християнски църкви в Светата земя се събраха заедно за молитва: католици, гръко-католици, арменци, сирийци, копти, абисини и други християнски деноминации.

Тази икуменична церемония бе голямата новост, тъй като досега не е имало такава молитва на Божи гроб, понеже християнските общности или отделни лидери могат да честват и да се молят само поотделно и в определено време.

Месата на площад „Мангер“ във Витлеем

След края на литургията на площад „Мангер“ във Витлеем папата покани президента на държавата Палестина محمود Абас и президента на държавата Израел Шимон Перес да се срещнат във Ватикан, където заедно да се помолят за мир.

„Тук, на мястото на рождението на Принца на мира, бих искал да ви поканя, г-н президент Абас, заедно с президента Шимон Перес да се присъедините към мен, за да отпрем нашата искрена молитва за получаване на дара на мира. Предлагам дома си във Ватикан за място на срещата и на молитвата.“

„Всички искаме мир. Много хора го изграждат ден след ден чрез малки жестове и действия; много от тях изживяват страдания, но търпеливо ги понасят в усилието си да бъдат миротворци. Всички ние - особено тези, които служим на съответните народи - имаме задължението да бъдем инструменти и строители на мира особено чрез нашите молитви. Изграждането на мира е трудно, но животът без мир е постоянно мъчение. Мъжете и жените от тези земи, а и от целия свят, всички те искат от нас да изложим пред Бог техните надежди за мир.“

По КАЕ

6

ИСТИНА
VERITAS

Брой 6 (1487)
юни 2014 г.

На стр. 7

Никога повече, Господи

„В това място, мемориала „Яд Вашем“, отеква въпросът на Бог: „Адаме, къде си?“ Къде си, човеко? Докъде стигна? В този въпрос се съдържа цялата болка на Отеца, изгубил своя син. Господ познаваше опасностите на свободата; знаеше, че синът може да се изгуби... Но дори Той не можеше да си представи такова пропадане в бездната! Този вик „Къде си?“ тук, пред тази неизмерима трагедия на Холокоста, отеква като глас, който се губи в една бездънна пропаст...“

Човеко, кой си? Не мога да те позная. На какво си се превърнал? На какви ужаси си способен? Какво те накара да паднеш толкова ниско? Кой те поквари? Кой ти омърси лика? Кой те зарази със самонадеяността да господстваш над доброто и злото? Кой те убеди, че си Бог? Не само измъчваше и убиваше твоите братя, а ги предложи като жертва на съмия себе си, защото си се издигнал в Бог.

„У Господа, нашия Бог, е правдата, а у нас - срам по лицата“ (Варух 1, 15). Спаси ни от тази чудовищност. Спомни си за нас в Твоето милосърдие. Дай ни благодатта да се срамуваме от това, на което хората са способни...“

Никога повече, Господи, никога повече! „Адаме, къде си?“ Ето ме, Господи, със срама на онова, което човекът, създаден по Твой образ и подобие, е способен да извърши. Спомни си за нас в Твоето милосърдие.“

Из словото молитва на папа Франциск в залата на мемориала „Яд Вашем“, където се възпоменават жертвите на Холокоста. На церемонията заедно с папата присъстваха няколко равини, израелският президент Шимон Перес и премиерът Бенямин Нетанаху. Възпоменателната церемония се проведе на фона на еврейски мелодии и песни, изпълнени от девически хор, а някои от оцелелите представиха свои свидетелства.

На колене пред Светия гроб с патриарх Вартоломей I

„Визитата на папата, който представлява духа на нашето време, е много важна. Не мисля, че още утре ще настъпи мирът, но папското посещение ще допринесе за диалога, понеже той е уважаван от всички религии и култури.“

„Самата личност на Франциск е едно послание. Всеки папа (Шимон Перес е познавал също Йоан-Павел II и Бенедикт XVI - б.р.) развива някаква концепция за лидерство, но този папа ни казва не какво да правим, а какво да бъдем! Той е един жив пример.“

Шимон ПЕРЕС

Срещата стана. Папа Франциск, Махмуд Абас, Шимон Перес и вселенският патриарх Вартоломей I се помолиха за мир във Ватикан на 8 юни.

Среща с главните равини

„Взаимното опознаване на нашето духовно наследство, оценяването на общото, което ни свързва, и уважението към различията - заключи папата - ще ни води към бъдещото развитие на нашите отношения, които поверяваме в Божиите ръце. Заедно можем да допринесем значително за каузата на мира. Заедно можем да свидетелстваме в бързо променящия се свят вечния смисъл на Божия план за Творението. Заедно можем решително да се борим с всяка към антисемитизъм и с различните форми на дискриминация. Нека Бог ни помога да вървим с вяра и сила на духа по неговите пътища. Шалом!“

На срещата с главните равини на Израел, състояла се в центъра „Хейшал Шалом“, близо до голямата синагога в Иерусалим.

Нека се научим да разбираме болката на другия

Папа Франциск бе на „Площада на джамиите“ - третото圣 място за мюсюлманите, почитащи тук скалата, от която пророк Мохамед се е възнесъл на небето и където - според евреите - е мястото на жертвата на Исак. Папата бе приет от принц Гази бин Мухамад, който с йорданското кралско семейство е пазител на светите места в Йерусалим.

В словото си папата определи мюсюлманите като „приятели и скъпи братя“, изказвайки благодарността си за възможността да се срещне с тях на това свещено място. „Благодаря ви за сърдечната покана, която ми отправихте, и по-специално благодаря, Ваше Превъзходителство, и на президента на Висшия духовен мюсюлмански съвет“.

Папата припомни, че е тук като поклонник, за да посети местата, свидетели на земния живот на Иисус Христос, следвайки стъпките на своите предшественици, по-специално тези на Павел VI - първия папа, дошъл в Светата земя. „Но това поклонничество - отбелаяз той - нямаше да е пълно без срещата с хората и общностите, които живеят на тази земя, по-специално с мюсюлманите.“

На стр. 8

С Шимон Перес в президентския дворец

„Изграждането на мира изисква преди всичко зачитане на свободата и достойността на всеки човек, който е създаден от Бог и предопределен за вечен живот, в което еднакво вярват евреи, християни и мюсюлмани...“

„Трябва категорично да се отхвърлят насилието и тероризъмът, всяка форма на дискриминация поради расови или религиозни моти-

тиви, претенцията да се налагат собственото виждане, както антисемитизъмът и проявите на нетolerантност срещу хора или култови места на евреи, християни и мюсюлмани.“

Накрая папа Франциск завърши с думите: „Господин президент, знаете, че се моля за вас, а аз знам, че вие се молите за мен.“

Месата на площад „Мангер“ във Витлеем

От стр. 6

каза той. „Твърде много деца продължават да бъдат експлатирани, да са обект на пошо отношение, да бъдат поробвани, да бъдат жертви на насилие и нелегален трафик. Твърде много деца продължават да живеят в изгнание като бегълци, да изчезват в морето, особено във водите на Средиземно море. Днес, като признаваме това, се чувстваме засрамени пред лицето на Бог, пред Бог, Който стана дете. Затова трябва да се запитаме - какви сме ние, застанали пред детето Исус? Дали сме като Мария и Йосиф, които посрещнаха Исус и му отдаха майчински и бащински грижи? Или сме като Ирод, който искаше да ги премахне? Не сме ли хора, които използват красиви и благочестиви думи, а в същото време се възползват от бедните деца, за да се обогатяват? Готови ли сме да се отадем на децата, да си „загубим време“

с тях? Готови ли сме да ги чуем, да се погрижим за тях, да се помолим с тях и за тях. Или ги пренебрегваме, защото сме прекомерно заети със собствените си грижи?“

Папата завърши с молитва към Светата Дева: „Марио, Майко Божия, ти, която Го прие, научи ни и нас как да приемаме; ти, която боготвориш, научи ни и нас как да боготворим; ти, която Го последва, научи ни и нас да Го следваме. Амин.“

По КАЕ

С Махмуд Абас

С Шимон Перес

Изпрати Духа Си, Господи!

Последната точка от програмата на папа Франциск бе светата литургия в горницата на Тайната вечеря, където Иисус бе за последно със Свите ученици преди кръстната смърт и последвалото Възкресение. На това място в деня на Петдесетница Светият Дух сплезе над Мария и учениците, тук се е родила Църквата. Тази светиня е свързана с много спорове и пререкания. Била е поверена на францисканците, след това превърната в джамия, а днес е под контрола на държавата Израел. В момента се водят разговори, но не за цялостно въръщане на горницата във владение на отците францисканци, а за възможност за „литургично ползване“ на това свещено за християните място. Ултраортодоксалните евреи също претендират за това място, тъй като почитат тук гробницата на Давид и отстояват правото си да владеят светинята.

Предлагаме откъси от проповедта на папата.

„Горницата на Тайната вечеря отвежда мисълта ни към служението: Иисус изми нозете на Свите ученици, за да ни остави примера на служението в полза на бедния, болният, отхвърлените. Горницата е свързана с Евхаристията, с жертвата: по примера на Иисус, Който отдаде Себе Си на Отца за нас, ние можем да отдадем на Бог своя живот, труд, радости и мъки.“ Горницата, каза по-нататък папата, отвежда мисълта ни и към приятелството, към най-прекрасното преживяване на християните, а още повече - на свещениците: да бъдат приятели с Иисус. Горницата обаче ни напомня и някои неблагородни аспекти от човешката личност

като любопитството и предателството. Някои от нас, подчerta Светият отец, са призвани да се замислят над тези качества, които проявяваме, когато се отнасяме към братята си с високомерие и осъждане, когато с греховете си предаваме Иисус. И накрая горницата е място на общение, братство, хармония и мир...“

„Само колко любов, колко добро се изля от тази горница! Колко милосърдие дойде оттук, подобно на река от извора: в началото е ручейче, а след това се разширява и става огромна... Всички светци са черпели оттук; великата река на светостта на Църквата винаги е водела началото си оттук, и все отново, от Сърцето на Христос, от Евхаристията, от Неговия Дух...“

„Оттук Църквата започва своя път, излизайки от самата себе си, вдъхновена от животворящото вдъхновение на Свети Дух. Събирайки се в молитва заедно с Исусовата Майка, тя отново и отново превиждава очакването на новото изливане на Свети Дух - изпрати Духа Си, Господи, и обнови лицето на земята!“

По www.catholic-news.bg

Папа Франциск
с Вселенския
патриарх
Вартоломей I

Нека се научим да разбираме болката на другия

От стр. 7

Светият отец се позова на фигуранта на Аврам, почитан от мюсюлмани, християни и евреи, живял като поклонник в тези земи. „Житейският път на Аврам трябва да е пример за нашето духовно поведение. Не можем да се смятаме за господари на нашия живот, не можем да се зат-

ворим в себе си, сигурни в нашите убеждения. Пред тайната на Бог ние сме задължени винаги да сме готови да излезем от себе си, послушни на призыва, който Бог ни отправя, отворени за бъдещето, което Той иска да изгради с нас.“

В това наше земно поклонничество не сме сами, отбеля-

за Светият отец. „По пътя се срещаме с други вярващи, с които понякога споделяме част от пътя. Такава е и днешната среща, която живея с особена благодарност, защото ни предоставя нови сили за преобразуването с общите предизвикателства, пред които сме изправени.“

Поклонничеството на Аврам, продължи папата, „бе също призив към справедливостта: Бог пожела той да се превърне в свидетел на неговото действие и негов подражател. Също и ние искаме да сме свидетели на Божието действие в света, радетели на мира и справедливостта. Нека в молитвата изпросим тези дарове и да разберем свише милосърдието, великодушието и състраданието“.

Накрая папата отвръти настойчив апел към всички хора и общности, потомци на Авраам: „Нека взаимно да се почитаме и общуваме като братя и сестри! Нека се научим да разбираме болката на другия! Нека никой не използва името Божие, за да оправдае насилието! Нека заедно да работим за справедливостта!“

Прееръдка на трите религии

В пещерата на Рождество Христово

Хлябът на живота

От стр. 1

Христови, в живота Христов, а чрез Христос - в Живота на Пресвета Троица, чиято същност е общение и вечна любов. Между вярващите и Христос се установява една връзка на взаимност - „Който яде Моята плът и пие Моята кръв, пребъдва в Мене, и Аз в него.“ Това, което е Негово, т.е. Животът вечен, пребъдва, остава в нас, а това, което е наше, животът ни, пребъдва в Него. Присъствието, за което става въпрос, наше - в Христос, и Христово - в нас, се основава на диалог, то не е нещо магическо. На Христовото оставане в нас трябва да съответства нашето оставане в Него чрез вярата. Да живеем вярата в Евхаристията, не означава само да вярваме в нашата причастност с Бог - извор на нашето обожение, но означава същевременно да се върнем и към същността на пустинята. Пустинята бе мястото на пълното доверие в Бог, където човекът изпита своята зависимост от Бог. Именно там оцеляването на божия народ, на човешкия род бе отредено на маната и водата, изближнала чудодейно от скалата, изцяло дарове Божии. Да живееш опита от пустинята, озна-

чава да осъзнаваш, че в основата на живота ни стои Бог, а не безличното материално благополучие. Само базирайки живота си на камъка, на вярата в Бог, а не на благата, животът ще премине във вечност. Достигането на близост с Бог не може да не доведе и до близост с човека.

Ето какво казва един от първите отци на Църквата свети Киприян Картагенски: „Нашето общение (причастност) с Христос е толкова дълбоко, колкото е дълбоко общинето с братята ни. Ако първото общение не е истинско, не би било истинско и второто, и обратно.“

Наложително е да проверяваме нашата причастност с Христос именно на базата на нашата конкретна любов към хората; тя е, която ражда цър-

ковната общност. Без истинска любов няма истинско общение, няма и истинска Църква. Без любовта Евхаристията би се превърнала само в един ритуал - традиционен и пищен, но пуст откъм плодове и съдържание.

Днешният текст завършва с думите: „Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има живот вечен, и Аз ще го възкреся в последния ден.“ Евхаристията е едно предвкусване на вечната Пасха, където общинето с Бог ще бъде пълно и където - както четем в Откровението на евангелиста Йоан - „Ще отрие Бог всяка сълза от очите, и смърт не ще има вече, ни жалейка, ни писък, ни болка няма да има, защото предишното отмина.“

Отец Петко ВЪЛРОВ

Бъдеще без насилие

Информационна кампания за борба с трафика на хора (1 - 7 юли)

Търговията с хора е шокиращо престъпление срещу човешката същност и достойнство и представлява сериозно нарушаване на фундаменталните човешки права.

Папа Йоан-Павел II, 15 май 2002 г.

На 6 юли католическата общност почита света Мария Горети - патрон на младежите, младите жени и жертвите на насилие. С нейното застъпничество „Каритас“ - България, инициира едноседмична информационна кампания „Бъдеще без насилие“, която цели повишаване осъзнатостта по проблема „Трафик на хора“ и набиране на дарения за превенция и подкрепа на жертвите на насилие. С организирането на тази инициатива искаме и да изразим подкрепа - чрез силата на общата молитва - към всички, които под една или друга форма са въвлечени в трафика, да използваме силата на молитвата срещу съвременната форма на робство, чийто жертви непрекъснато нарастват.

Господи,

Ти създаде всички хора да бъдат достойни и свободни.

Днес ние се молим за жените, мъжете и децата,

които са купени и продадени в робство,

които са насилиствено лишени от свободата и достойността си.

Днес ние се молим за всички онези, които купуват и продават хора, заробват жени, мъже и деца, насилиствено лишават другите от тяхното човешко достойнство и свобода.

Ние Те молим за всички тях със застъпничеството на света Мария Горети, чрез Христос, нашия Господ.

Амин!

Можете да изразите съпричастността си към проблема „Трафик на хора“, като направите дарение за превенция и подкрепа на жертвите на насилие по следната банкова сметка:

Първа инвестиционна банка

IBAN: BG37 FINV 9150 12BG N08K MX

BIC: FINVBGSF

Основание за плащане: Кампания „Антитрафик“ на „Каритас“

Титуляр на сметката: Каритас България

Допълнителна информация за кампанията може да получите от епархийните офиси на „Каритас“ - Русе, „Каритас“ - София, и „Каритас Витания“, както и от сайта на федерацията: www.caritas-bg.org.

Ваня КЛЕЧЕРОВА, „Каритас“ - България

Ako имахме зърнце Вяра...

Два дена в София продължи годишната конференция на Международната организация на медици християни (MOMX). Тя включваща четири лекции и 10 представяния на чудотворни оздравявания, подкрепени със съответните медицински данни и изследвания. Дори аз - немедицинско лице, слушах с интерес, въпреки че на места лекарската терминология беше над познанието ми, както и на преводачите. Но в случая подробностите - поне за мен - не бяха важни.

Правеше впечатление отвореното и доброжелателно държане на учащищите лекари християни, дошли от цял свят - от Южна Корея, Австралия, САЩ, Венецуела, Румъния, Израел, Армения, Южна Африка и други страни, на българските участници, както и силната им вяра.

От представените десет случаи ще спомена два. Първият е от Пакистан - за тежка бременност и бебе, изродено в петия месец, тежащо само 700 г, което оживява. На изразения скептицизъм от някои хора в залата, че това го правим и тук, се обади мъжки глас на български, който каза, че

„Каритас“ - Пловдив
Енория „Възнесение Господне“
Центрър за изслушване
„Блажени Камен, Павел и Иосафат“
Имате нужда от помощ или просто искате да споделите нещо?
Ние сме насреща!
Доверете ни се!
Ще ви посрещнем с усмивка и човешко разбиране, за да потърсим заедно решение на вашите проблеми!
Ние ви чакаме всяка сряда от 14.00 до 16.00 ч. в центъра на ул. „Булаир“ № 14 А
Tel. 032 260805, GSM 0888780188.

Енорийска „Каритас“ и в Малко Търново

От стр. 1

мален характер от юридическа страна, но и важността на тази група за развитието на местните инициативи и участието на двама представители в Общото събрание на епархиината организация „Каритас“ - София, заедно с представителите на енорийските организации от Бургас, Пловдив и Куклен, където също има организирано милосърдно дело, наречено „Каритас“ (любов).

Участниците в срещата възприеха предложението на доц. д-р Иво Драганов управителният съвет да бъде в поширок състав и избраха в него да се включат пет души под председателството на отец

Роман Котевич: Златина Кошничарова, Керка Димиева, Павлин Велчев и Теменуга Коларова. За енорийски отговорник бе избрана Мария Димиева.

В Малко Търново реализира програмата „Домашни грижи“, чрез която се грижим за болни и трудно подвижни стари хора в техните домове. В момента две медицински сестри и един социален работник се грижат за 65 души в Малко Търново, Стоилово и Граматиково. Наскоро открихме и център „Цветница“ за превенция, интеграция и реинтеграция на 50 деца и семейства в риск от Малко Търново и Звездец.

Виктория ГОЦЕВА
„Каритас“ - София

да, това се случва и тук, но няма толкова нагъл лекар, който да заяви, че той е спасил бебето... Това си е чисто Божия работа...

Вторият случай беше представен от холандски лекар Вик Круйтхоф. След падане пациентката започва да изпитва силни болки в крака, след време в другия крак и едното рамо; следват операции в Мюнхен, лечение в Ротердам, но нищо не помага и пациентката е прикована към инвалидна количка и е на морфин.

Общността решава да се помогне за жената, пасторът събира молитвената група и се молят. После на видео бе проектирано как пасторът подава ръка на болната, изправя я на крака и тя прохожда. Доста разтърсващо. Самата жена изглеждаше ошавшавена - опипваше се отпред, отзад...

Лекарят добави, че същата вечер тя се качила да кара колело. Освен това нямала нужда от никаква физиотерапия и спряла без проблеми морфина. Да... каква ли вяра трябва да са имали молещите се и пасторът....

Холандският лекар призна, че и преди това не бил неверник, но след станалото пред

очите му - наглеждали години болната - вярата му пораснала многократно. След чудото той влязъл във връзка с медицинския център в Лурд, за да потърси опита на тамошните лекари за установяване на чудотворни изцеления, с идеята да създаде подобен център в Холандия.

Конференцията беше „раздвижвана“ от танцови изпълнения - в майсторския стил на гостите от Южна Корея, и християнски песни в началото на всяка част - в типичния съвременен дух на реформираниите Църкви, като най-много ми хареса съставът от Израел, при който на синтезатора действащите колоритни фигури с еврейска шапчица на темето и една цигуларка се вихреще на сцената (дано не ми се разсърдят другите изпълнители)...

Интересна конференция, която разширява кръгозора и те кара да мислиш.

Марко ГЕОРГИЕВ

(Продължава от бр. 5)

Икос 3 от Богородичния акатист започва с „Радвай се, клонче на неувяхващата младчка“. Прибавяме и стих от вечерната на Предпразненство на Рождество Богородично (стихири на стиховни, глас 4; и нине) „От корене Иесеева и от чресла Давидових Богоотроковица Мариам раждається, и пак „днес Давид радуетсѧ и Иесей нине играет“ (вечерня на Предпразненство на Рождество Богородично, на стиховни стихири, глас 8). Старателният текст, към който ни препраща символът, е от Исаия (11, 1): „И ще прокара младчка от Иесеевия пън и клон ще израсте от неговия корен.“ Светият род е като жив пън на голямо дърво, който оцелява и прокарва филиз (младчка), след като другата част от дървото е била отсечена (вж. Исаия 6, 13 и Даннил 4, 23). Фигуративно това е изразено в храма с Иесей, държащ в ръка „дървото Иесеево“.

Дева Мария е от Давидовото потомство. Тя е от издънката, клонката от Иесеевия пън, дала начало на Давидовото наследство. Иесей смяташе своя най-малък син Давид (който пасеше овцете му) за по-незначителен (1 Царства 16, 11-13), но именно той ще бъде избран от Господ, ще бъде помазан за цар от пророк Самуил, от неговото потомство ще дойде Месията на света. Дева Мария бе също незначителна, малка в очите човешки, но именно тя бе избрана за майка по плът за Господа. Младчаката, поникнала от отсечения пън, пък е алюзия към девственото раждане на Спасителя, нещо, което намира място и в образа на Мария, отобразен в чудодейно „покарал, напъпил, цъфнал и родил миндали“ (Числа 17, 8) жезъл Ааронов (надлежно поставен в ръцете му на стенописа).

Символ на благоволението Божие - само гегата Ааронова ще цъфне за разлика от тогавите на другите израилеви първенци, останали сухи (вж. Числа 17, 6 - 8); и песен 5 от утренята на Рождество Богородично го уточнява: „Разцъфтяването на сухия жезъл откри на Израил избора на свещеника и сега преславното разцъфтяване на неплодната...“

В подкрепа песен 7 от благодарствения канон на Пресвeta Богородица призовава: „Радвай се, богонесто, тайнствени жезле, който си пропризасъл неувяхващ цвят“, а икос 5 от акатиста на Успение Богородично приглася: „Радвай се, жезле Ааронов, цъфнал нетление“, „Радвай се, царски скрипте в Христовата десница.“

Същият икос се спира и на друг богородичен символ - „Радвай се, на богоотеца Давид богоизбъновена цевница..., псалтире и гусло“. Образно това е представено в Ново Делчево чрез струнния инструмент, подобен на псалтира (на гръцки *kitara*), в ръцете на псалмопевеца Давид в псевдоподемантива на разглеждания псевдокупол.

Икос 3 от акатиста продължава своята песен с „Радвай се, ниво, която ражда изобилие щедрости“. Песен 3 от Благодарствения канон на Пресвeta Богородица допълва „Радвай се, Ти, която си пропризасъла Божествения клас като нива неразорана“. А икос 7 от акатиста на Пресвeta Богородица пред нейната икона, именувана „Достойно ест“, допълва: „Радвай се, добра земъ, пропризасъла спасителния клас на света.“ И пак: „Радвай се, неразорано ниво, пропризасъла плод от Светия Дух“ (вж. също на вечерната на Благовещение стихири на Господи возвах, глас 6 „земля ненасажданая“, както и утрена на Пред-

приснодевата. Бог заръчва на Моисей: „Ако Ми направиш жертвеник от камъни, не го зидай от дялани, защото щом туриш на тях сечивото си, ще ги оскверниши“ (Изх. 20, 25). Тоест олтарът не трябва да бъде обработен от човешка ръка, но да остане девствено чист и недокоснат.

Друг символ, който поради липса на място не е нарисуван във въпросната черква, но е с място в акатиста на Пресвeta Богородица, това е чертогът от икос 10: „Радвай се, ти, която си чертог на безсеменно оневестяване, радвай се, ти, която присъединява верните към Господа.“ Песен 1, глас 4 от благодарствения канон на

та - невеста на Агнец“ (Откр. 21, 9), „и даде й се да се облече в чист и светъл висон, а висонът е праведност на светите“ (Откр. 19, 8), „да се радваме и веселим и да Му въздаваме слава: защото дойде сватбата на Агнеша, и жена Му се приготви“ (Откр. 19, 7). Чак тогава, след неизказания брак на любовта и кръвта, поднесени и отпразнувани за изкупената, осветена и обожена Невеста, можем да кажем „Благени са поканените на сватбата на Агнеша“ (Откр. 19, 9). Кръстът (респективно олтара - престол на Евхаристия) е мястото, където сватбата между Бог и Църквата бива консумирана (а оттук мо-

понеже инициативата за съчетаването е Негова, евангелският текст заръчва „човек да не разъльчва“ (Мт. 19, 6). Съчетаването между съпрузите е подсилено от гръцкия глагол „synzeugnumi“ (7), означаващ буквално „съвпредгнати“ - глагол, производим от корена „zeugos“ - на български „ярем“, по подобие на този, поставян на двойката животни, за да бъдат впрегнати в тегленето на същата кола, в носенето на същото бреме (откъдето не съвсем лицеприятно идват думите съпруг и съпруга). За да се върнем към образа на Пресвeta Богородица, ще кажем, че тя е образ на Църквата по антономазия, по преимущество. Тя е „тип“ и „икона“ на Църквата - невеста, възпята от „припева“ на акатиста като „Невесто неневестна“; тя е невеста Христова и същевременно дева непорочна.

Ето и стихове от „седални“ на утренята на Успение Богородично, които оставям на славянски заради изразителността им. „Богородице, како бо неискусомужная, младопитательница чиста сущи? Како же Мати Богу мертвоносна мироухающи?“, „В рождестве твоем зачатие безсеменное, во успение твоем мертвост нетленная, чудо в чудеси“. Вечерната на Благовещение, стихири на стиховни глас 5, самогласен, след „и нине“ приглася: „Днес радост благовещения, девственное торжество, нижняя съ вишними совокупляются... темже (от архангел Гавриил) приемши целование зачатъ тя превечного Бога“. Църквата от посланието до ефесян (5, 27), „която няма петно или порок или нещо подобно“, ще бъде съответно видяна в паралел с Пренепорочната майка Божия (откъдето по-късно ще се стигне до идеята за непогрешимостта на Църквата и съответно на папата като неин изразител по въпросите на вярата и морала). На Запад Мария ще бъде славословена като невеста Христова за първи път в молитви (orationis) на галско-германска меса от VII век (8).

(Следва)

Отец Петко ВЪЛЛОВ

* Публикуваният тук материал е част от предстояща за излизане книга-фотоалбум за църквата „Успение Богородично“ в село Ново Делчево с богословски прочит на стенописите и иконите в нея, дело на док. Здравко Каменаров, Миляна Стефанова и Жени Павлова.

1. Молебствие (от гръцкото *litaneia* - молба) в чест на Пресветата дева Мария, придобило популярност през XVI век чрез светилището в гр. Лорето, Италия, съхраняващо къщата на Светото семейство, пренесена от Назарет. Папа Пий V прибавя лоретанската литания към броеницата, измолвана в чест на Божията майка, след знаменатата победа на обединения християнски флот срещу турците при Лепант.

2. Към темата на Девата като лоза можем да добавим песен 7 от благодарствения канон на Пресвета Богородица със стиха „Радвай се... истинска лоза, ти си пропризасъла зрял Грозд, от който се източва вино, което весели душите на тия, които с вяра те прославят“. Гроздът с главна буква естествено е Иисус Христос.

3. A. Raes, „Le mariage dans les Eglises d'Orient“, Editions de Chevetogne, Gembloux, 1959a., p. 119

4. Ibidem, p. 164 (халдейски обред)

5. H. U. von Balthasar, „Sponsa Verbi“, Brescia 1969a., p. 146

6. Giuseppe Baldanza, „Sacramentalita del matrimonio ed ecclesiologia“ in „Ephemerides liturgicae“ n. 109 (1995a.), p. 298, Roma

7. Tommaso Federici, „Resuscito Cristo“, ed. Eparchia di Piana degli Albanesi, Palermo 1996, p. 1776

8. Manfred Lurker, „Dizionario delle immagini e dei simboli biblici“, ed. San Paolo, 1990a., p. 200

Стихове и базри

предпразнество на Рождество Богородично, песен 4, ирмос „земля плодовита от земли неплодная раждається яже плодовит... жизненосний клас). Ясна е символиката, взета от живота. Нивата - като земя, приемаща семето и даваща плод - е асоциирана с женското начало, а орането - съответно с мъжкото. Оттук и неразораната нива, даваща плод, загатва за Девата, родила Спасителя, оставайки дева. Средновековната Църква на Запад също вижда в неразораната нива символ на Богородица. Както Адам е моделиран от необработена земя (по Битие 2, 7, тема, застъпена и от свети Ириней Лионски), така Иисус се ражда от Пресветата Дева.

След символиката на нивата същият икос 3 продължава с „Радвай се, трапезо, която носиш обилно очищение“. Песен 3 от Благодарствения канон на Пресвета Богородица допълва „одушевена трапезо, която си вместила в себе си Хляба на живота“. Вечерната от Предпразнество на Рождество Богородично (стихири на стиховни, глас 4) продължава с „Радуйся, Божественая трапезо“ (по Изх. 25, 23); пак там (гл. 4, след Слава и нине, Всемирная радость...) „предложение божественного хлеба“, визиращо Изход 25, 30, където е обрисувана вътрешната подредба на храма с масата - олтар, и наредените на нея 12 хляба на предложението, символизираща 12 племена Израилеви. Дева Мария, Дъщерята Сионска, е образ на Божия народ, на Църквата, на изкупеното човечество. Истинското жертвоприношение ще бъде Божият Син, а Девата е масата - олтар, носеща жертвата, подготвяща и подпомагаща Неговата мисия. Няма го нарисувано, но още според свети Амвросий Медиолански Девата с право може да бъде описана и като олтар, подобаващ за едничката жертва Христос. Олтарът символизира и срещата с Бог, а като жертвеник най-подходяща е алюзията с Кръста, лобното място на Саможертвата (споменат вече в увода за съотношението между Христови и Богородични символи, градирани по превъзходство спрямо първите). Една подробност около строежа на жертвеника имплицитно препраща към

Пресвета Богородица продължава с „Радвай се, всенепорочна, чертоже на Царя на всичко“; пак там песен 6 „чисти (нескверни) чертоже на Словото“, а икос 9 от акатиста на Успение Богородично пояснява: „Радвай се, одър на великия Цар, вещан от Соломона.“ Старата дума чертог превежда гръцкото *thalamos* със значение у древните на вътрешна интимна стая, запазена за съпрузите, по-късно превърната се в синоним на брачно ложе. Контекстът е „Песен на песните“, красиво възпаващ любовта на цар Соломон към своята царствена невеста (вж. 1, 4; 3, 6-11; 6, 8 и сл.; 7, 1 и сл.), аллегория за любовта на Бог към Своя народ Израил. Това е една дълга традиция, подета от пророците (Исаия 62, 4-5 - „както младоженец се радва на невеста“; Иеремия 2, 2; също у Иезекииля, Амоса и Осия) и продължена в псалмите („застана царица Теб отдясно в офорско злато“ /Пс. 44, 10/, „и сильно ще поклела Царят твоята красота, защото Той е твой Господ“ /Пс. 44, 11/, „нейната дреха е съз злато везана“ /Пс. 44, 14/, откъдето идва и златният орнамент по мантината на Богородица, виж също и т. нар. царски псалми). Свещеният съюз между Бог и Неговия народ, представен като брачен в Стария завет, е доразвит в Новия (през еленистичния възглед за *hieros gamos*), достигайки до сублимната „велика тайна“, описана от апостол Павел в посланието до ефесян (5, 25-32), е в континуитет с разбирането в Стария завет, но същевременно изразява и новост. Швейцарският богослов Ханс Урс фон Балтазар подчертава различието в използването на сватбената метафора в двета завета, като в първия „Израел е партньор и субект на брачния съюз, но не до положението на „тяло“ на Бога. Физическата връзка е запазена за Новия завет“ (5). Църквата е „тяло“ Христово, доколкото е невеста Христова и обратното. Ноността за посланието до ефесяните е и превъръщането на термина „тяло“ (*soma*) в „плът“ (*sarc*). „Христос, Който се грижи за Църквата - Свое тяло, се единява с нея, за да образува „една плът“. Препратката към Бит. 2, 24 подчертава брачния съюз между Христос - Жениха, и Църквата - Негова невеста (6). Биномите „жених - невеста“, „глава - тяло“ са неделими и взаимно свързани. Съотношението на Христос - като глава, и Църквата - като тяло, е въткано и в архитектурната символика на храма с обособена олтарна част (глава) и наос (тяло). При трикорабните черкви към тялото се добавят и двете ръце: моделираща (Христос) и животвордъхваща (Свети Дух) - метафора, скъпка на църковни отци като свети Ириней.

Връщам се към брака между Христос и Църквата (Еф. 5, 31), служещ за модел на всяко християнско семейство. И

На колело с Бог

В началото приемах Бог като някой, който ме наблюдава, като съдия, който води точна сметка какво пошо правя, та - когато умра - да види къде заслужавам да отида: в рая или в ада. Беше нещо като президент - разпознавах обрата му, когато го видех, но в действителност не го познавах.

По-късно обаче се запознах с Висшата сила. Животът сякаш стана пътуване с велосипед - но не с прост велосипед, а велосипед за двама, tandem - и забелязах, че Бог беше зад мен и ми помогаше да въртя педалите.

Не знам точно кога това се случи, просто не си дадох сметка кога стана, но Той ми предложи да си сменим местата. Това, което знам точно, е, че оттогава животът ми не е същият.

Животът ми с Бог е много вълнуващ. Когато аз карах ко-

лелото, знаех накъде отивам. Беше малко скучно, но предвидимо - това беше почти винаги най-късото разстояние между две точки. Когато Той пое кормилото, тръгнахме по други, по-различни пътища - красиви, из планините, през живописни места, с невероятни скорости. Единственото, което можех да правя, е да се държа здраво, въпреки че пътуването беше истинска лудост. А Той само ми викаше: „Върти педалите!“

Аз се притеснявах и задъхан Го питах: „Къде ме караш?“ Той само се усмихваше и не ми отговаряше; така започнах да Му се уповавам.

Забравих скучния си живот, заживях като в приключение... Когато казах „Страх ме е“, Той се накланяше леко назад и докосваше ръката ми. Той ме заведе и ме запозна с хора с дарби, с дарби на святост и на приемане, на удовлетворение.

Те ми дадоха тези дарове, за да си ги нося по време на пътуването, на нашето пътуване - Божието и моето.

И отново яхнахме велосипеда. Той ми каза: „Сподели тези дарове, дай ги на хората; това е свръхбагаж, много товар отгоре...“ И така направих - давах на хората, които срещахме. Забелязах, че давайки, получавам сили и товарът ми става лек.

Отначало, когато Му дадох контрола на живота си, много не Му вярвах. Мислех, че ще го побуди. Но Той знаеше нещата, дето аз не знаех за пътуването с него... секрети. Знаеше как да завие, за да вземе остьр завой, как да подскочи, за да мине над големи камъни, дори знаше да лети, за да избегне лошите пътища...

Сега се уча да мълча и да въртът педалите из най-страни места. Уча се да се радвам на гледката и на нежния полъх в лицето ми и най-вече на невероятната компания на Бог.

А когато си мисля, че не мога повече, Той само се усмихва и казва: „Върти педалите!“

Бланка НЕЛИ

Папата благодари на Божията Майка за поклонничеството в Светата земя

Както направи преди да отпътува за Светата земя, папа Франциск посети римската базилика „Санта Мария Маджоре“, за да благодари на Божията Майка за успешния завършек на поклонничеството, като й повери плодовете на визитата за бъдещето. Папа Берголго поднесе цветя на Божията Майка и остана в мълчаливата молитва. На излизане той поздрави многообразните вървящи, дошли пред базиликата, за да го срещнат. Това е деветата визита на папа Франциск в базиликата на Божията Майка от началото на неговия понтификат.

Папа Франциск поучава

Радостта е „знакът на християнин“

Радостта е „знак на християнина“ - дори в страданията и притесненията. Това заяви папа Франциск на утринната литургия на 22 май в религиозния дом „Санта Марта“. Папата каза, че християнинът няма право да бъде тъжен, като подчертава, че Светият Дух е този, който ни учи да обичаме и ни изпълва с радост.

Преди да отиде на небето, Иисус говори за много неща, но се спира винаги на „три ключови думи“: „мир, любов и радост“, посочи папата. За мира казва, че не ни го дава такъв, какъвто го дава светът, но ни дава „един мир завинаги“. За любовта казва много пъти, че „заповедта беше да се обича Бог и да се обича ближният“ и в Евангелието на Матей (25), изброява нещата, „за които всички ние ще бъдем съдени“. В днешното Евангелие, посо-

чи папа Франциск, „Иисус прибавя нещо ново: Не само обичайте, но ще останете в моята любов“. „Християнското призвание е да пребъдвате в Божията любов, т.е. да се вдишва и живее от този въздух. Любовта между Него и Отца е същата, като любовта между Него и нас. А от нас иска да останем в тази любов, която идва от Отца.“

Този мир не идва от света, а Той го дава, подчертава папата. Една любов, която не идва от света, я дава Отец. „Пребъдвате в моята любов“ е знакът, че ние „пребъдвате в любовта на Иисус“ и трябва да „съхраняваме Неговите заповеди“. Не е достатъчно да ги следваме. „Когато ние пребъдвате в любовта, това са заповедите, идващи от любовта.“ „Любовта - каза още той - ни води да изпълняваме заповедите по естествен начин. Коренът на любовта разцъфтява в заповедите.“ Те са, продължи папата, като „една нишка“, която свързва една връзка: Отец, Иисус, нас. Папата спря вниманието на радостта: „Радостта, която е като знак на

християнина. Един християнин без радост или не е християнин, или е болен. Радостта е семето на християнина. Както в скърбите, в притесненията, също и в преследванията.“

За първите християни, отбеляза Светият отец, се казваше, че отиваха „към мъченичеството като че ли отиваха на сватба“. Тази е радостта на християнина, „която съхранява мира и съхранява любовта“. Мир, любов и радост, „три думи, които Иисус ни оставил“. А кой ни дава този мир, тази любов, кой ни дава радостта? „Това е Светият Дух - забравението в нашия живот! Бих могъл да ви запитам - колко от вас се молят на Светия Дух?... Забравението. А той е дарът, дарът, който ни дава мира, който ни учи да обичаме и който ни изпълва с радост. От Господ искаш благодатта да съхранява Свети Дух в нас. Господ ни дава тази благодат - да съхраняваме винаги Свети Дух в нас, този Дух, който ни учи да обичаме, който ни изпълва с радост и ни дава мира.“

11

ИСТИНА
VERITAS
Брой 6 (1487)
юни 2014 г.

Раздел втори

Седемте тайнства на Църквата

Глава трета

Тайнството Брак

VI. Домашната Църква

1658 Трябва да споменем още и някои хора, които поради конкретните обстоятелства, в които трябва да живеят - и често пъти без те да са искали това - са търде близо до сърцето на Иисус и които заслужават обич и внимание най-вече от страна на пастирите: големият брой от неженени хора. Мнозина от тях остават без човешко семейство често пъти заради бедност. Между тях има и хора, които живеят в духа на Блаженствата, като служат на Бог и на близкия по един примерен начин. На всички тях трябва да отворим вратите на огнището, „семейните Църкви“ и на голямото семейство, каквото е Църквата. Никой не е лишен от семейство в този свят: Църквата е дом и семейство за всички, в частност на тези, които „са отрудени и обременени“ (Мат. 11,28) (IOANNES PAULUS II, Adh. ap. Familiaris consortio, 85: AAS 74 (1982) 187).

Накратко

1659 Свети Павел казва: „Вие, мъже, обичайте жените си, както и Христос обикна Църквата. ... Тази тайна е велика, но за говоря за Христа и за Църквата“ (Еф. 5, 25. 32).

1660 Брачният съюз, чрез който един мъж и една жена образуват помежду си едно интимно общение на живот и любов, основано и надарено със собствени закони от Създателя. По своята природа то е предназначено за благото на съпрузите, както и за раждането и възпитанието на децата. То бе издигнато между кръстените от Иисус Христос до достойнството на тайнство (Вж. CONCILII VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 48: AAS 58 (1966) 1067-1068; CIC canon 1055, § 1).

1661 Тайнството брак означава връзката между Христос и Църквата. То дава на съпрузите благодатта да се обичат с любовта, с която Христос обикна своята Църква; по този начин благодатта на тайнството усъвършенства човешката любов на съпрузите, потвърждава тяхното неразрывно единство и ги осветява по пътя на вечния живот (Вж. CONCILII TRIDENTINUM, Sess. 24a, Doctrina de sacramento Matrimonii: DS 1799).

1662 Бракът се основава върху съгласието на договарящите се, т.е. върху волята да се отдаваш взаимно и окончателно с цел да живееш в един верен и плодоносен съюз на любов.

1663 Понеже бракът поставя съпрузите в едно обществено състояние на живот в Църквата, той трябва да се отслужва публично, в рамките на богослужението, пред свещеника (или упълномощен от Църквата свидетел), свидетелите на брака и събралието на верните.

1664 Единството, неразгромаемостта и отварянето към раждането са съществените белези на брака. Многоженството (полигамията) е несъвместимо с единството на брака; разводът разделя това, което Бог е съчетал; отказът от плодовитост отклонява брачния живот от неговия „най-ценен дар“ - детето (Вж. CONCILII VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 50: AAS 58 (1966) 1070).

1665 Повторното въстъпване в брак на разведени, докато е жив законният съпруг, наруша замисъла и Закона на Бог, както учи Христос. Такива хора не са откъснати от Църквата, но не могат да пристъпват към Евхаристичното причастие. Те могат да водят своя християнски живот предимно като възпитават своите деца във вярата.

Християнското огнище е мястото, където децата получават първото благовестие на вярата. Ето защо семейният дом се нарича с право „Домашна Църква“, общност на благодат и молитва, школа за човешки добродетели и християнско милосърдие.

Глава четвърта

Други богослужения (Други литургични чествания)

Член 1

Свещенодействия

1667 „Светата Майка Църква постанови свещенодействия (обредите). Това са свещени знаци, чрез които, подобно на тайнствата, се означават преди всичко духовните въздействия, получени чрез молитвата на Църквата. Чрез тях хората се благоразполагат да получат главното въздействие на тайнствата и да се осветят различни житейски обстоятелства“. (CONCILII VATICANUM II, Const. Sacrosanctum Concilium, 60: AAS 56 (1964) 116; вж. CIC canon 1166; CCEO canon 867).

Характерни черти на свещенодействията

1668 Те са установени от Църквата за освещаването на някои църковни служби, на някои състояния в живота, на много различни обстоятелства в християнския живот, както и за употребата на неща, полезни за човека. Съгласно пасторските решения на епископите, те могат да отговорят също на нуждите, на културата и историята на християнския народ в дадена област или епоха. Те съдържат винаги молитва, често пъти придружена от определен знак, като например възлагане на ръцете, знака на Кръста, поръкане със светена вода (което напомня Кръщението).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Базиликата „Свети Петър“

Строежът на новата базилика „Свети Петър“ е започнал 40 години преди Микеланджело (1475-1564) да наследи строежа от Антонио де Сангало-младши (1484-1546) и да стане ръководител на работите, свободен да действа по свое усмотрение. Вдъхновен изцяло от проекта на Браманте (1444-1514), първия архитект на новата базилика, който желал „да издигне Пантекон върху базиликата на император Константин“, Микеланджело придава на храма построга форма, а купола прави по подобие на „Санта Мария дел Фiore“ във Флоренция. Разказва се, че преди да тръгне за Рим, за да се наеме с тази задача като архитект на базиликата „Свети Петър“, майсторът поздравил флорентинския купол на Брунелески (1377-1466) така: „Отивам в Рим, за да ти направя сестрица, по-голяма - да, но не покрасива от теб!“

Той проектира новата базилика „Свети Петър“ с конфигурация на гръцки кръст (двете отсечки са равни и се пресичат по средата) в центъра с папски олтар, намиращ се над гроба на свети Петър, а около олтара - четири колони, високи 71 м, за да поддържат огромния купол с диаметър 42,56 м и височина 50 м.

През 1558 г. Микеланджело, напредвайки във възраст, е помолен от свой приятел да направи модел на купола, та неговите наследници да могат да го осъществят точно. Моделът е направен между 1558 и 1561 г. от липа и днес се пази във скърнищницата на базиликата.

В момента на смъртта на Микеланджело през 1564 г. обектът е доста напреднал и почти половината базилика е построена - абсидата, страничните крила, четирите основни колони и куполът, издигнат до долнния барабан. Папа Пий IV (1559-1565) повелява по-нататъшните работи на Джакопо Бароци да Виньола (1507-1573). Двадесет години по-късно папа Сикст V (1585-1590) натоварва Джакомо дела Порта (1533-1602), негов личен архитект, да завърши купола, който е останал отворен и разрушен от атмосферните влияния. Представен е един проект, чието изпълнение би изисквало повече от 10 години труд. Той обаче е осъществен със светковична скорост за 22 месеца и още 7 месеца за горния барабан. В памет на папата, извършил това дело с такова майсторство, папа Климент VIII (1592-1605) във вътрешната част на барабана изписва: „Petri Gloriae Sixtus PP.V A. MDXC Pontif. V“ (За слава на

500 000 златни еку, от които 200 000 за купола, т.е. 40% от цялата сума.

Една от забележителностите на Рим за поклонниците и туристите е изкачването на купола. Когато се покорят първите 561 стъпала, по средата на изкачването се отзоваваш във вътрешността на купола, откъдето може да се наслаждаваш на вътрешността на базиликата от височина 73 м. След тази възстановителна пауза по-смелите поклонници започват да се превиват по останалите 320 стъпала, които се промъкват между вътрешната и външната стена на купола. Усилието си заслужава. От малката тераса, намираща се на върха на горния барабан и под бронзовата сфера, на височина 120 м, гледката към Рим и околните хълмове ти спира дъха (ако е останал).

Надписи, поставени по стенните на стълбището, което води надолу (това е второ пар-

свети Петър, Сикст V, 1590, пета година от неговия понтификат). Външната повърхност на купола е покрита по-късно. Необходими са били 12 години, за да бъдат покрити 6152 кв.м. с 334 тона оловни площи. През 1742 г. трима известни математици йезуити изчислили теглото на купола на 56 208 837 кг.

На 18 ноември 1593 г. - деня на освещаването на купола, папа Климент VIII благославя

29 юни - Свети Петър и Павел

две сребърни ковчежета, които са поставени в страните на кръста, висок 5 м, който после е издигнат на върха, над бронзовата топка на върха на купола. В този момент камбаните зазвъняват с пълна сила, а топовни залпове от замъка „Сан Анджело“ възвестяват на целия град завършването на строежа.

Ще обобщим обема на работата с няколко цифри: 800 работници работят без прекъсване денем и нощем на светлината на свещи и употребяват за строежа 100 000 греди, донесени от Умбрия и Лацио; 1500 квантали (мярка за тегло = около 100 кг) въжета; 1000 квантали желязо за металните конструкции; милиони специални тухли, всяка осигурена с технически контрол от техниките от работилница „Свети Петър“ за качеството на глината и точната температура на печене; милиони квантали камъни. Сумата за строежа на базиликата възлиза на

лелно стълбище), припомнят посещенията на крале и кралици, на важни личности от XVIII и XIX век, посетили базиликата. Така например: 15 ноември 1839 г. - „Ерик, дук на Бордо, удостоява ватиканския купол и влиза в бронзовата топка“; 10 юли 1800 г. - „Карл Емануил IV, крал на Сардиния, Мари Клотилд, кралица на Франция... се изкачват да огледат купола“, през 1782 г. - „Павел Петрович, принц на Русия, и Мария Фьодоровна Вюртембергска...“, и още много други...

Величието на купола се отваря особено вечер, когато блести в нощта. Той е осветен за първи път по време на Светата година 1650 г. по нареддане на папа Инокентий Х. След това е осветяван по-често: по време на коронясването на папите като например папа Александър VII през 1655 г.; по време на Светите години; през XIX век по време на канонизации. Осветяването е фактическо. През 1856 г. писателят Пол дьо Милю, брат на драматурга и поета Алфред дьо Милю, в своя разказ „Прекрасно пътуване из Италия и Сицилия“ описва този величествен спектакъл по следния начин: „Осветяването на купола, който се вижда от всички квартали на Рим, е внушително... В момента, когато часовникът на „Свети

Петър“ удари бавно в 9 часа вечера, 300 работници, кацнали върху храма, поднасят огън към факлите и запалват 4500-те фенера. Това са огнени змийчета, които се движат във всички посоки от горе на долу по сградата. Светлината се увеличава с всяка секунда, разпростира се наоколо. И накрая, когато удари последният, девети удар на часовника, трите купола са осветени. На разстояние от 10 левги (1 левга - 4444 м), жителите от околните селища се изкачват на хълмовете, за да видят отдалеч чудото.“ Авторът по-нататък благодари на архитекта на базиликата със следните думи: „Струва ми се, че от всичките гении на Ренесанса Микеланджело е този, който чрез своя възвисен, строг и мистичен характер се намира най-естествено сравнен с характера на Вечния град.“

Ан Сесил Брам
Осервато̀ре Романо

Католическа монахиня осъдена в САЩ на 35 месеца затвор

84-годишната монахиня Меган Райс, активен борец срещу атомното оръжие, придвижена от двама мъже на 57 и 63 години, снабдени с джобно фенерче и ножици за тел, проникват през нощта до складове и помещения за производство на обогатен уран за ядрено оръжие в базата „Оук Ридж“, щата Тенеси. В продължение на няколко часа те поставят плакати и лозунги по стените против атомното оръжие - библейски стих „Глодът на правдата ще бъде мир“ и „Мечовете за лемежи - на плуговете“. Охраната ги открива и предава на съдебните власти. Въпреки предвидения

съдии създават слизходжение към монахинята и я осъждат на 35 месеца затвор.

Сестра Меган Райс е дъщеря на лекар и историчка; живее в Манхатън. На 18 години Меган влиза в монашеската конгрегация Сестри на Детето Исус. До 2004 г. тя е учителка в католически колежи в Нигерия и Гана. От 1980 г. е активистка в американското движение за мир. За тази си дейност е арестувана над 50 пъти. Католическата църква и различни обществени организации в САЩ остро протестират и настояват незабавно да бъде помилвана тази „свята жена и достойна американка“.

Петър КОЧУМОВ

Индия На 100 години почина апостолът на бедните и онеправданите

Почина отец Абрам Кайпанплакал, основател на две религиозни конгрегации и неуморен труженик в полза на бедните и на сираците. От доста време свещеникът се бе оттеглил от активния живот, а на 16 април той навърши 100 години.

Конгрегацията на сестрите мисионерки на Сиро-маланкарската църква, основана от него, за да оказва помощ на сираците и на бедните, продължава мисията си, така как-

то и Конгрегацията на монахините в Керала.

В диоцеза Палай отец Кайпанплакал създаде 19 сиропиталища, 19 дома за възрастни, седем структури за прием на психично болни, пет специални училища, три центъра за инвалиди и два за психично болни.

Той е ръкоположен за свещеник през 1939 г., двадесет години след това става енорийски свещеник на Лалам.

На брега на река Йордан

Във връзка с честването на 24 юни - рожденията на свети Йоан Кръстител, по инициатива на Католическата църква в Йордания и с помощта на другите християнски общности в страната на брега на река Йордан е изграден басейн за кръщаване на християни. Това място ще свидетелства и напомня за кръщаването на юдите от Йоан Кръстител. Там той кръщава и Иисус Христос, когато от небето се чува Божият глас: „Този е Моят въз-

любен Син.“

Йоан Кръстител е единственият светец, на когото Католическата църква чества рождения ден. Денят 24 юни символично е определен и поставен точно на половината на годината - шест месеца преди и шест месеца след Рождество Христово - 25 декември. От 6-милионното население на Йордания около един милион са християни, от тях над 300 хиляди са католици.

По чуждестранния печат